

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง กลอนสี
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ลีลาคำประพันธ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง สร้างสรรค์กลอนสี (๒)
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๔๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

กลอนสี

กลอนสีเป็นคำประพันธ์ประเภทกลอนใน ๑ บท มี ๒ บท ๑ บท มี ๒ วรรค วรรคละ ๔ คำ กลอน ๔ ตามหลักฐานทางวรรณคดีไทยกลอนสีที่เก่าที่สุดพบในมหาติคำหลวงกัณฑ์มหาพน (สมัยอยุธยา) แต่ต่อมาไม่ปรากฏในวรรณคดีไทยมากนักแทรกอยู่ตามกลอนบทละครต่าง ๆ

คณะของกลอนสี

กลอนสี ๑ วรรค มี ๔ คำ

กลอนสี ๔ วรรค เรียกว่า ๑ บท

กลอนสี ๒ วรรค เรียกว่า ๑ บท

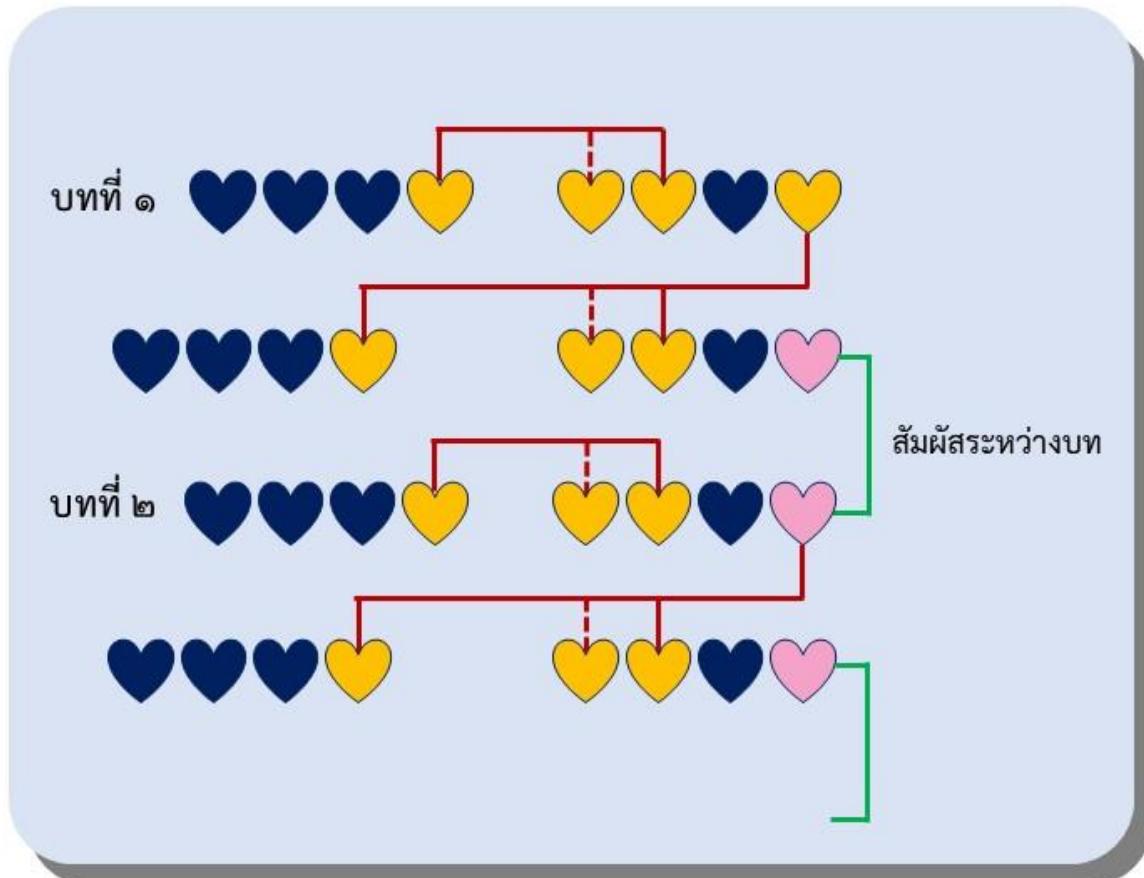
กลอนสี ๒ บท เรียกว่า ๑ บท

ฉันทลักษณ์ของกลอนสี

สัมผัสบังคับของกลอนสีมี ๔ แห่งดังนี้

๑. คำสุดท้ายวรรคที่ ๑ สัมผัสคล้องจองกับคำที่ ๑ หรือ ๒ ของวรรคที่ ๒
๒. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ สัมผัสคล้องจองกับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๓
๓. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๓ สัมผัสคล้องจองกับคำที่ ๑ หรือ ๒ ของวรรคที่ ๔
๔. คำสุดท้ายของวรรคที่ ๔ ของบทที่ ๑ สัมผัสคล้องจองกับคำสุดท้ายของวรรคที่ ๒ ของบทถัดไป

แผนผังกลอนสี

ตัวอย่างกลอนสี

ดวงจันทร์วันเพ็ญ	ลอยเด่นบนฟ้า
แสงนวลดเย็นตา	พาใจหฤหรรษ์
ชักชวนเพื่อนยา	มาเล่นร่วมกัน
เด็กน้อยสุขสันต์	บันเทิงเริงใจ